

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko

Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko – Pomorskiego w sprawie realizacji zadania własnego powiatu wynikającego z ustawy o pomocy społecznej - prowadzenie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży

Ostromecko, 18.09.2025 r.

Zapewnienie matkom lub ojcom z małoletnimi dziećmi oraz kobietom w ciąży, doznającym przemocy domowej lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej, schronienia i wsparcia, jest ustawowym obowiązkiem powiatu.

Analizy danych statystycznych i diagnozy zapotrzebowania przeprowadzone w poszczególnych powiatach, wykazują zróżnicowane zapotrzebowanie na udzielanie schronienia w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, co wynika m.in. z liczby mieszkańców danego powiatu. Nie zwalnia to oczywiście powiatu z obowiązku zapewnienia swoim mieszkańcom, którzy potencjalnie mogą znaleźć się w stanie kryzysu, schronienia i właściwego wsparcia. Jednakże gotowość do świadczenia wsparcia na rzecz mieszkańców powiatu powinna być adekwatna do istniejących lub mogących zaistnieć potrzeb w danej społeczności.

Skala zdiagnozowanych potrzeb pozwala stwierdzić, że w większości powiatów adekwatnym rozwiązaniem mogłoby być zabezpieczenie na swoim terenie kilku miejsc pobytu dla osób uprawnionych do korzystania z tego rodzaju wsparcia, z uwzględnieniem obowiązujących standardów usług świadczonych przez ośrodki wsparcia tego rodzaju, określonych w przepisach wykonawczych do ustawy o pomocy społecznej. Mieszkańcy powiatu będący w stanie kryzysu, wymagający schronienia i wsparcia, nie zawsze będą wyrażać zgodę na umieszczenie w ośrodku w innym powiecie. Zmiana pobytu, chociażby tymczasowa, może być dużym utrudnieniem dla tych osób i dodatkowo destabilizować ich poczucie bezpieczeństwa oraz powodować utratę zasobów i możliwości, z których mogą korzystać w swoim dotychczasowym środowisku.

Dużym ułatwieniem dla powiatów w realizacji przedmiotowego zadania byłaby prawna możliwość tworzenia i funkcjonowania domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w strukturze powiatowych centrów pomocy rodzinie. PCPR-y realizują poradnictwo specjalistyczne, również dla osób i rodzin w stanie kryzysu, posiadają kadrę legitymującą się kwalifikacjami zawodowymi, umożliwiającymi realizację usług świadczonych przez dom dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży zgodnie z wymaganymi standardami. Ewentualne zapewnienie dodatkowego/dodatkowych etatów, w związku z realizacją zadania, nadal stanowiłoby bardziej racjonalne ekonomicznie rozwiązanie, niż tworzenie nowej jednostki organizacyjnej.

Natomiast obecnie, zgodnie z art. 51 ust. 1, 2 i 4 ustawy o pomocy społecznej dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży jest ośrodkiem wsparcia, który posiada status jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Art. 111a ustawy o pomocy społecznej przewiduje możliwość połączenia przez gminę ośrodka pomocy społecznej z ośrodkiem wsparcia (z wyłączeniem ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Niestety ustawa nie przewiduje takiego rozwiązania w przypadku tworzenia powiatowych ośrodków wsparcia. Zgodnie z art. 112a ustawy powiat może połączyć powiatowe centrum pomocy rodzinie z ośrodkiem interwencji kryzysowej.

Możliwość włączenia domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży do struktur powiatowych centrów pomocy rodzinie może być rozwiązaniem odpowiadającym realnym potrzebom i pozwoli na efektywne, racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi.

**Przewodniczący Konwentu Powiatów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego**

Zbigniew Jaszcuk

Otrzymują:

1. Prezes Rady Ministrów.
2. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
3. Sejm RP – Komisja Polityki Społecznej i Rodziny.
4. Związek Powiatów Polskich.